СМЕТНА ПАЛАТА
на Република България

До Ф. Хаджиев
за отношение

СМЕТНА ПАЛАТА
Изх.№ 07-02-402/27.02.2023 г.

ДО
ИНЖ. ИЗЕТ ШАБАН
КМЕТ НА ОБЩИНА
АРДИНО

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ШАБАН,

На основание чл. 54, ал. 15 от Закона за Сметната палата, приложено Ви изпращаме окончателен Одитен доклад № 0400311522, съдържащ квалифицирано мнение относно консолидирания годишен финансов отчет на община Ардино за 2021 г., и приложеният към него одитиран годишен финансов отчет.

Приложение: съгласно текста.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:
(Горица Грънчарова - Кожарева)

София 1000, ул. „Екзарх Йосиф" № 37, тел.: + 359 2 9803690, факс + 359 2 9810740
email: president@bulnao.government.bg, www.bulnao.government.bg

СМЕТНА ПАЛАТА

ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА
№ 0400311522

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на община Ардино за 2021 г.

София, 2023 г.

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

Списък на съкращенията 3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет 4
Квалифицирано мнение 4
База за изразяване на квалифицирано мнение 4
Правно основание за извършване на одита 9
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет 9
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет 10
Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – други констатации при одита на консолидирания финансов отчет 11
Коригирани неправилни отчитания 12
Съществени недостатъци на вътрешния контрол 15

Списък на съкращенията

ГФО	Годишен финансов отчет
ДДС	Дирекция държавно съкровище
ДДС	Данък добавена стойност
ДЕС	Други европейски средства
ДМА	Дълготрайни материални активи
ЕБК	Единна бюджетна класификация
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
ОбА	Общинска администрация
ОУ	Основно училище
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
СЕС	Средства от Европейския съюз

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Г-Н ИЗЕТ ШАБАН
КМЕТ НА ОБЩИНА
АРДИНО

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Квалифицирано мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на община Ардино, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2021 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че с изключение на ефекта от въпросите, описани в раздел *База за изразяване на квалифицирано мнение* от настоящия доклад, приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на община Ардино към 31 декември 2021 г. и за нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните ѝ парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на квалифицирано мнение

При одита на приложения консолидиран годишен финансов отчет Сметната палата констатира следните неправилни отчитания:

1. При извършените одитни процедури за проверка на счетоводните операции свързани с актувани общински имоти, за които през одитирания период са съставени актове за общинска собственост, на основание чл. 5 от Закона за общинската собственост, непризнати в отчетността на общината през предходни отчетни периоди, се установи:

1.1.Придобити и актувани през 2021 г. от община Ардино:

а) 43 броя поземлени имоти (земя), с обща площ над 800 дка, признати в отчетността по дебита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“, на обща стойност 37 844 лв.[1], като неправилно за справедлива стойност е приета данъчната им оценка, определена към периода на съставяне на АОС[2];

---

[1] Одитно доказателство № 1

[2] Одитно доказателство № 2; АОС №3734 от 08.01.2021 г. поземлен имот (земя) с площ 112 555 кв.м. – 3 511,70 лв.(0,03 лв./ кв.м.), АОС № 3737 от 18.01.2021 г. поземлен имот (земя) с площ 599 630 кв.м. –

б) четири броя имоти, признати в отчетността по сметка 2039 „Други сгради“ на обща стойност 2 392 лв., като неправилно за справедлива стойност е приета данъчната им оценка, определена към периода на съставяне на АОС. Одитираната организация не е извършила анализ за състоянието им, като е допуснато три броя активи (сгради) да бъдат признати под стойностния праг на същественост, определен в Счетоводната политика на общината (1000 лв.);[3]

Данъчната оценка на балансово признатите през 2021 г. имоти не е надежден индикатор за справедливата им стойност към датата на финансовия отчет.

1.2. В счетоводната политика на община Ардино, раздел V „Оценка на активите“, т. 2 „Метод на оценка на дълготрайни материални активи“, неправилно е възприет подход ДМА получени безвъзмездно, да се оценяват по данъчна оценка, а когато е невъзможно определянето на такава – по справедлива стойност. Така определеният подход е в противоречие с изискванията на т. 4.7, б. „б“ от СС № 16 „Дълготрайни материални активи“, че ДМА първоначално се оценяват по справедлива стойност, когато са получени в резултат на безвъзмездна сделка[4].

При извършен от одитния екип сравнителен анализ на стойността на признатите по данъчна оценка активи (сгради и земи) по издадени през 2020 г. и 2021 г. АОС и продажна цена от реализирани през 2021 г. разпоредителни сделки е видно, че стойността по която са признати имотите, е занижена спрямо справедливите им стойности.[5]

Констатираният възприет и прилаган неправилен подход за отчитане на стопанските операции за първоначално признаване на придобити по безвъзмезден начин активи не дава увереност на одитния екип, относно балансово признатите и в предходни отчетни периоди в отчетността на общината активи.[6]

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал.ал. 1 и 2 от ЗСч за вярно и честно представяне на финансовото и имуществено състояние във финансовите отчети.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 16.5. от ДДС № 20 от 2004 г., във връзка с т. 4.7., б. „б“ на Счетоводен стандарт 16 „Дълготрайни материални активи“, че ДМА първоначално се оценяват по справедлива стойност, когато са получени в резултат на безвъзмездна сделка.

Несъответствието е оценено като съществено по характер.

2. В обобщения амортизационен план на община Ардино за 16 броя (ВиК) активи, признати в отчетността на общинска администрация по сметка 2202

---

3 837,60 лв. (0,01 лв./кв.м.), АОС № 3925 от 23.06.2021 г. поземлен имот (земя) с площ 18 676 кв.м. – 186,80 лв. (0,01 лв./кв.м.), АОС №4016 от 23.09.2021 г. поземлен имот (земя) с площ 57 401 кв.м. – 843,80 лв.(0,01 лв./кв.м.).

[3] Одитно доказателство № 3; АОС №3738 от 18.01.2021 г. селскостопанска сграда с площ 139 кв.м. - данъчна оценка 565,20 лв.(4,07 лв./кв.м.) АОС № 3894 от 12.05.2021 г. селскостопанска сграда с площ 34 кв.- 256,60 лв. (и селскостопанска сграда с площ 32 кв. - 272,70 лв.

[4] Одитно доказателство № 4

[5] Одитно доказателство № 5; АОС №3738 от 18.01.2021 г. селскостопанска сграда със застроена площ 139 кв.м. – данъчна оценка 565,20 лв.(4,07 лв./кв.м.) е продадена на стойност 2 863,35 лв. (20,60 лв./кв. м.); АОС №3653 от 06.11.2020 г. сграда със застроена площ 62 кв.м. – данъчна оценка 988,90 лв. (15,95 лв./кв.м.) е продадена на стойност 2 435 лв. (39,27 лв./кв.м.); АОС № 3335 от 13.04.2020 г. поземлен имот (земя) с площ 803 кв. м. – данъчна оценка 1 483,90 лв. (1,85 лв./кв.м) е продаден за 7 938,60 лв. (9,89 лв./кв.м.); АОС № 3629 от 30.09.2020 г. УПИ с площ 600 кв.м. – данъчна оценка 1 252,80 лв. (2,09 лв./кв.м.) е продаден за 3 234 лв. (5,39 лв./кв.м.).

[6] крайното салдо на сметка 2201 е в размер на 2 292 862 лв., включително с признат през 2021 г. безвъзмездно предоставен от Министерството на отбраната поземлен имот (71 078 кв. м.) на обща стойност 744 329 лв. (или 10,47 лв. на кв. м.)

„Инфраструктурни обекти“, не е посочена остатъчна стойност при наличие на основание за това. Съгласно т. 4.2.2 от Счетоводната/амортизационна политика на община Ардино и Протокол от 15.12.2017 г. за инфраструктурните обекти с единична стойност над 1 500 лв. се определя остатъчна стойност (2 %). При повторно изчисление на разходите за амортизации се устави разлика между изчислените от одиторите и начислените от одитираната организация разходи за амортизации, в размер на 19 413 лв. Разликата представлява компенсирана сума от неправилно изчислени разходи за амортизация, тъй като за отделни активи (инфраструктурни обекти със стойност над 1 500 лв.) не е определена остатъчна стойност, съгласно приетият подход с амортизационната политика на общината.[7]

Не са спазени указанията дадени с т. т. 36.1. и 37 от ДДС № 05 от 2016 г. на МФ, относно стартиране начисляването на амортизации и т. 4.4.1 от Счетоводната/амортизационната политика на община Ардино.

Не са спазени указанията дадени с т. т. 40 и 41 от ДДС № 05 от 2016 г. на МФ, относно определяне на остатъчна стойност на амортизируемите активи и т. 4.2.2 от Счетоводната/амортизационна политика на община Ардино.

С допуснатото неправилно отчитане е завишен шифър 0015 „Инфраструктурни обекти“ (19 413 лв.) от актива на баланса и занижен шифър 0693 „Намаление на нефинансовите активи от други събития (19 413 лв.) от Отчета за приходите и разходите към 31.12.2021 г.

3. При проверка на резултатите от извършен преглед за обезценка/преоценка на ДМА в общината, се установи:[8]

а) през 2021 г. е издадена заповед на кмета на общината за извършване на преглед за преоценка/обезценка на дълготрайните активи. От назначената със заповедта комисия е изготвен протокол за резултатите от извършения преглед на активи признати по сметки от подгрупи 203 „Сгради”, 205 „Транспортни средства“, 204 „Машини, съоръжения, оборудване“, 206 „Стопански инвентар“, в който е определено, че текущата възстановима стойност на активите съответства на балансовата им стойност и не се налага обезценяването им. На одитния екип не са предоставени документи за извършени анализи/проучвания за определяне на текущата възстановима стойност на сходни активи, с подобен потенциал и оставащ срок на годност, които да послужат за основание на направения извод, поради което одитният екип счита, че протоколът е изготвен формално.

б) останалите активи признати в отчетна група „Бюджет“ по счетоводна сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ (29 958 лв.) и в отчетна група ДСД по сметки 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ (2 292 863 лв.) и 2202 „Инфраструктурни обекти“ (55 366 242 лв.), не са включени в обхвата на подлежащите на преглед за обезценка активи на община Ардино, което е в несъответствие със Счетоводната политика и указанията на МФ. Последният извършен преглед за обезценка/преоценка на активите в общината е през 2019 г.[9]

в) в Счетоводната политика на община Ардино, с раздел V „Оценка на активите“, т. 4 „Оценка след първоначално признаване“ е определено, че веднъж на две години се прави преглед за обезценка на ДМА, като при прегледа се съпоставя отчетната стойност на актива с текущата възстановима стойност. Счетоводната политика не е актуализирана във връзка с указанията дадени от министъра на

---

[7] Одитно доказателство № 6

[8] Одитни доказателства № 5 и № 7

[9] РД № ГФО 2.5-4 – Въпрос и отговор с приложени копия на документи

финансите с т. 20 от ДДС № 05 от 2016 г., относно изискването при прегледа за преоценка и обезценка на активите текущата възстановима стойност да се съпоставя спрямо балансовата стойност, а не с отчетната им стойност.

Предвид липсата на документиране на извършените действия/анализи, на база на които балансовата стойност е потвърдена като справедлива, одитният екип счита, че извършеният преглед за обезценка е формален и няма разумна увереност, относно прилагане на указанията на МФ, дадени в т. 36.1 от ДДС № 20 от 2004 г., във връзка с т. 82 от ДДС № 08 от 21.12.2018 г.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т.т . 16.24 и 36.1 от ДДС № 20 от 2004 г., във връзка с т. 82 от ДДС № 08 от 21.12.2018 г., относно извършване на преглед за обезценка веднъж на две години, при който се съпоставя балансовата стойност на актива с текущата възстановима стойност, съответстваща на оставащия полезен срок и потенциал на икономическа изгода на актива. Определения с т. 4 „Оценка след първоначално признаване" от СчП на община Ардино подход за последващи оценки е в несъответствие с указанията на МФ, дадени в т. 20 и т. 71 на ДДС № 05 от 2016 г. относно съпоставяне на текущата възстановима стойност на активите с балансовата им стойност при извършване на преглед за преоценка.

Допуснатото несъответствие е оценено като съществено по характер.

4. При извършените одитни процедури за проверка на проведена годишна инвентаризация на активите и пасивите към 31.12.2021 г. в община Ардино се установи следното:

4.1. В ОбА - гр. Ардино не е извършена пълна инвентаризация на разчетите, като не са изпратени писма до доставчиците за потвърждение на салдото по[10] сметки: 4010 „Задължения към доставчици от страната" в отчетна група СЕС (1 003 940 лв.); 4020 „Доставчици по аванси в страната" в отчетна група „Бюджет" (42 941 лв.) и 4020 Доставчици по аванси в страната" в отчетна група СЕС (86 095 лв.).

В раздел XV „Инвентаризация" от Счетоводната политика на община Ардино е определено инвентаризацията на разчетите да се извършва чрез изпращане на писма, съобщения по електронна поща до контрагентите или телефонни разговори с контрагентите, с които общината има неуредени разчети към 31.12.

Не са спазени изискванията на чл. 28, ал. 1 от Закона за счетоводството, т. 1.5. от ДДС № 10 от 2017 на МФ, Заповед № 1016 от 31.12.2021 г. на кмета на община Ардино за извършване на инвентаризация на вземанията и задълженията и на т. 5 от раздел XV Инвентаризация и от Счетоводната политика на община Ардино.

4.2. В ОУ „Христо Смирненски" - с. Бял извор, не е извършена инвентаризация на активите признати в салдото по сметка 3020 „Материали", в размер на 9 201 лв., и на задълженията признати в салдото по сметка 4010 „Задължения към доставчици от страната", в размер на 24 396 лв., в отчетна група „Бюджет". В т. 4 от раздел III „Елементи на счетоводната политика" е посочено, че инвентаризацията на активите и пасивите в училището се извършва веднъж на две години и при смяна на материално-отговорно лице, което не е в съответствие с диференцираните срокове в зависимост от вида и характера на активите и пасивите, определени в раздел XV „Инвентаризация" от Счетоводната политика на община Ардино, и изискванията на ДДС № 10 от 2017 г. на МФ.[11]

Не са спазени изискванията на чл. 28, ал. 1 от Закона за счетоводството и на т. т. 1.4. и 1.5. от ДДС № 10 от 2017 г. на МФ относно инвентаризиране на материалните запаси и останалите активи и пасиви (непосочени в т.т. 1.1-1.3 от

[10] Одитно доказателство № 8
[11] Одитно доказателство № 9

ДДС 10 от 2017 г.) най-малко веднъж в годината.

4.3. В ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ - с. Падина, ВРБ на общината, не е извършена инвентаризация на активите признати в салдото по сметка 3020 „Материали“ (4 801 лв.) в отчетна група „Бюджет“.[12]

Не са спазени изискванията на т.1.4. от ДДС № 10 от 2017 г. на МФ., Заповед № 79 от 31.12.2021 г. на директора на училището относно извършване на инвентаризация на активите и пасивите и на т. 4 от раздел XV „Инвентаризация“ на счетоводната политика на община Ардино.

Допуснатото несъответствие е оценено по характер.

Установени са случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби

5. Стратегията за управление на риска, утвърдена от кмета на общината на 28.12.2007 г., в сила от 01.01.2008 г., не е актуализирана към 31.12.2021 г., с което са нарушени разпоредбите на чл. 12 от Закона за финансовото управление и контрол.[13] Стратегията не е актуализирана с новите изисквания и промени в Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор (ЗФУКПС). Съгласно чл. 13 от ЗФУКПС:

- ал. 1 (изм. 2019 г.) ръководителите на организациите по чл. 2 осигуряват контролни дейности, включващи писмени политики и процедури, създадени да дават разумна увереност, че рисковете са ограничени в допустимите граници, определени в процеса на управление на риска;

- ал. 2 контролните дейности трябва да са адекватни и разходите за осъществяването им не трябва да превишават очакваните от тях ползи;

- ал. 3 (изм. 2019 г.) контролните дейности се прилагат на всички нива в организацията и на всички етапи при постигането на целите. Те могат да са превантивни, разкриващи или коригиращи;

- ал. 4 (изм. 2019 г.) редът и начинът за осъществяване на предварителния контрол за законосъобразност се определят от ръководителите на организациите по чл. 2 въз основа на оценка на риска и анализ на разходите и ползите и в съответствие с указанията на министъра на финансите.

Вътрешните правила за идентифицирането, оценката и контролирането на рисковете, утвърдени от кмета на 28.12.2007 г. и в сила от 01.01.2008 г., не са актуализирани.

В общината не е утвърден Риск-регистър за идентифициране на рискове от потенциални събития или ситуации, които могат да повлияят негативно върху постигане целите на общината, в т.ч. не са идентифицирани и оценени съществуващи рискове в областта на счетоводната отчетност.[14]

Допуснатото несъответствие със законовите разпоредби е установено и при извършения финансов одит на ГФО за 2020 г. и не е коригирано към 31.12.2021 г.

---

[12] Одитно доказателство № 10

[13] Чл. 12 (1) Ръководителите на организациите по чл. 2 отговарят за управлението на рисковете.

(2) Управлението на риска включва идентифициране, оценяване и контролиране на потенциални събития или ситуации, които могат да повлияят негативно върху постигане целите на организацията, и е предназначено да даде разумна увереност, че целите ще бъдат постигнати.

(3) За изпълнение на дейностите по ал. 1 и 2 ръководителите утвърждават стратегия, която се актуализира на всеки три години или при настъпване на съществени промени в рисковата среда. Контролните дейности, целящи намаляването на риска, се анализират и актуализират най-малко веднъж годишно.

[14] Одитно доказателство № 11

Не са спазени изискванията на чл. 12 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор относно актуализиране на Стратегията за управление на риска на всеки 3 години.

Не са спазени разпоредбите на глава втора „Управленска отговорност" от ЗФУКПС, Методическите насоки по елементите на финансовото управление и контрол и Указания за осъществяване на предварителен контрол за законосъобразност в организациите от публичния сектор, утвърдени със Заповед № ЗМФ 184 от 06.03.2020 г.

6. В община Ардино не е изградено звено за вътрешен одит, въпреки че попада в обхвата на чл. 12, ал.2, т. 3[15] от Закона за вътрешния одит в публичния сектор към 31.12.2019 г. С решение № 187 от 29.12.2020 г. на Общински съвет – Ардино, в структурата на общинска администрация са утвърдени две щатни бройки за вътрешни одитори, считано от 01.01.2021 г.

Допуснатото несъответствие е установено и при извършения финансов одит на ГФО за 2020 г., но не са предприети действия за изграждане на звено до 31.12.2021 г. [16]

Не са спазени изискванията за задължително изграждане на звено за вътрешен одит в общините, чийто бюджет надхвърля 10 млн. лв., регламентирани в чл. 12, ал. 2, т. 3 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор., във връзка с чл. 55, ал. 1 от ЗВОПС.

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от община Ардино в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на квалифицирано мнение.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2022 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-04-03-115 от 19.09.2022 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за

---

[15] Чл. 12. Вътрешният одит в публичния сектор се осъществява от звено за вътрешен одит, изградено в структурата на организацията, което е на пряко подчинение на ръководителя на организацията или на колективния орган на управление. Звеното се състои от вътрешни одитори, които са служители на организацията, единият от които е ръководителя.
(2) Звено за вътрешен одит задължително се изгражда във:
т. 3. общините, чийто бюджет надхвърля 10 млн. лв.

[16] Одитно доказателство № 11

финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрита или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.

- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключенията на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансовия одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – други констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите,* Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, коригирани по време на одита, и съществени недостатъци на вътрешния контрол, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;

- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или

- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Сметната палата не модифицира одитното мнение във връзка с включените в Част II на настоящия одитен доклад други констатации.

Коригирани неправилни отчитания

1. Безвъзмездно прехвърлен от Министерство на отбраната[17] поземлен имот[18] (земя), с площ 71 078 кв. м., на обща стойност 744 329 лв.,[19] е признат в общинска администрация Ардино по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в неправилна кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“, вместо със сметка 7612 „Прехвърлени нефинансови дълготрайни активи от/към бюджетни организации от подсектор "Централно управление".[20]

Не са спазени указанията на МФ дадените в т 20.6 от ДДС № 20 от 2004 г., относно безвъзмездно прехвърляне на активи и пасиви между бюджетни предприятия на различни първостепенни разпоредители, както и отчитането на взаимоотношенията между бюджетни организации от гледна точка на насрещния контрагент, във връзка с начина на отчитане на безвъзмездно предоставени/прехвърлени активи между бюджетни предприятия, с което не е постигнато равнение на салдото по сметката на консолидирано ниво.

2. От извършените одитни процедури за проверка на отчетените капиталови разходи се установиха следните неправилни отчитания:

2.1. При отчитане на разходи за извършени основни ремонти на инфраструктурни обекти (улици):[21]

а) част от извършените разходи за СМР, в размер на 146 416 лв., представляващи начислен от доставчика данък върху добавената стойност (ДДС)[22], са осчетоводени неправилно по дебита на сметка 4511 „Разчети за данък добавена стойност“, вместо да се признаят като разходи по сметка 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“. Извършените разходи са без право на приспадане на данъчен кредит;

б) извършени към 31.12.2020 г. разходи с европейски средства, в размер на 12 468 лв., отнасящи се за работен проект, във връзка с основен ремонт на инфраструктурни обекти (улици в гр. Ардино), са осчетоводени в отчетна група СЕС неправилно по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“, вместо по сметка 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“.[23]

През 2021 г. за корекция на неправилното отчитане от 2020 г. е използвана неправилно сметка 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“, вместо да се приложат указанията на МФ, дадени в т. 8.9 от ДДС № 20 от 2004 г. за коригиране на грешки от предходни отчетни периоди - чрез сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“.

Допуснатото неправилно отчитане е установено и при извършения финансов одит на ГФО към 31.12.2020 г.

2.2. При отчитане на разходи за придобиване на инфраструктурни обекти:[24]

а) в отчетна група СЕС, за 3 броя инфраструктурни обекти[25] са съставени

---

[17] Решение № 162 от 25 февруари 2021 г. на Министерски съвет
[18] Акт за частна държавна собственост № 3435 от 31.05.2021 г.
[19] Одитни доказателства № 1 и № 12
[20] Одитно доказателство№ 18
[21] Одитно доказателство № 13
[22] Фактура № 1000000788/24.09.2021 г. за 878 496 лв.
[23] Фактура № 1000000473/13.08.2020 г. общо за 14 961 лв.
[24] Одитно доказателство № 14
[25] Водопровод с. Бял извор, Водопровод с. Брезен, Водопровод с.Ябълковец

неправилни счетоводни записвания, както следва:

- за проектиране, по два броя фактури[26] от 2016 г., в размер на 25 200 лв., признати за допустими от УО, са осчетоводени по дебита на сметка 6075 „Разходи за придобиване на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“, в размер на 22 575 лв., и по дебита на сметка 4511 „Разчети за данък добавена стойност“ в размер на 2 625 лв., вместо цялата стойност да се осчетоводи по сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“;

- за извършени СМР, общо в размер на 447 698 лв., представляващи начислен от доставчика ДДС по фактура от 2021 г.[27], са осчетоводени неправилно по дебита на сметка 4511 „Разчети за данък добавена стойност“, вместо по дебита на 6075 „Разходи за придобиване на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“;

- за авторски надзор, общо в размер на 800 лв.[28], осчетоводени през 2021 г. по дебита на сметка 4511 „Разчети за данък добавена стойност“, вместо по дебита на сметка 6075 „Разходи за придобиване на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“;

- за строителен надзор, в размер на 7 979 лв.[29], през 2021 г. са осчетоводени неправилно по дебита на сметка 4511 „Разчети за данък добавена стойност“, вместо по дебита на сметка 6075 „Разходи за придобиване на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“;

Общината (бенефициент) е декларирала[30], че няма да ползва данъчен кредит и не е следвало да се начислява ДДС, в противен случай би следвало да се приложат указанията на т. 21.11 от ДДС № 06 от 2008 г. изискващи при възникване на активи/пасиви по разчети за ДДС, те да се прехвърлят от отчетна група СЕС в отчетна група „Бюджет“.

б) в отчетна група ДСД, във връзка с капитализиране на разходите:

- разходи, общо в размер на 125 748 лв. (в т.ч. 25 200 лв. за проектиране, 95 748 лв. за строителен надзор и 4 800 лв. за авторски надзор), извършени и необходимо-присъщи за придобитите към 31.12.2021 г. три броя инфраструктурни обекти[31], не са капитализирани в отчетна група ДСД по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“.

Към аналитичните партиди на инфраструктурните обекти по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ в отчетна група ДСД са капитализирани извършени разходи в предишни периоди, в размер на 18 324 лв., които със завършването на обектите също не са капитализирани по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ - съответните партиди на трите обекта.[32]

Не са приложени правилно указанията на министъра на финансите, дадени в т. 21 от ДДС № 06 и т. 16 от ДДС № 07 от 2014 г., относно отчитането на предоставените национални средства от бюджета на ДФЗ, представляващи разходи за ДДС по проекти от ОП на ЕС.

Не са спазени: чл. 26, ал. 1, т. 4 от Закона за счетоводството относно принципа за начисляване; т. 8.9. от ДДС № 20 от 2004 г. за корекция на грешки произтичащи от неотчетени активи, както и указанията за капитализиране в

---

[26] Ф-ра № 0000000172/28.12.2016 г. на стойност 15600 лв. и Ф-ра № 0000000173 от 28.12.2016 г. на стойност 9 600 лв.

[27] Фактура № 0000000002/23.04.2021 г. за 2 686 188,82 лв.

[28] Фактура № 0000004766/24.06.2021 г. за 3 000 лв. и фактура № 0000000779 от 11.11.2021 г. за 1 800 лв.

[29] Фактура № 0000002083 от 11.11.2021 г. за 47 874 лв.

[30] Декларация от кмета на общината, относно неползване на данъчен кредит относно налични активи и получени услуги, финансирани по ПРСС - 2014 г. - 2020 г. от 28.04.2022 г.

[31] Водопровод с .Бял извор, Водопровод с. Брезен, Водопровод с. Ябълковец

[32] Одитно доказателство№ 18

отчетна група ДСД на извършените разходи за придобиване на инфраструктурни обекти, дадени от министъра на финансите в т. 18 от ДДС № 14 от 2013 г.

3. Предоставените национални средства от бюджета на Държавен фонд „Земеделие“ (ДФЗ) са отчетени правилно на касова основа, но при осчетоводяването им на начислена основа са допуснати следните съществени неправилни отчитания:[33]

3.1. За полученото финансиране от бюджета на ДФЗ, представляващо разходи за ДДС по проекти от Оперативни програми на ЕС,[34] в размер на 519 672 лв., за които общината не е ползвала данъчен кредит, а са съставени неправилни операции в отчетна група СЕС [35] по дебита на сметка 4511 „Разчети за данък добавена стойност“ е съставена допълнително неправилна счетоводна операция за закриване на салдото на сметката, по дебита на сметка 7524 „Касови трансфери от/за бюджети на общини“ и кредита на сметка 4511 „Разчети за данък добавена стойност“.

3.2. По издадени фактури за обект „Реконструкция, оборудване и обзавеждане на спортна инфраструктура на територията на община Ардино, гр. Ардино“, през периода 2020 г. - 2021 г. са осчетоводени в неправилен размер разходи по дебита на сметки: 6075 „Разходи за придобиване на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“ – 91 537 лв., вместо 93 556 лв.; 6029 „Други разходи за външни услуги“ – 800 лв., вместо 960 лв.; 4511 „Разчети за данък добавена стойност“ – 13 075 лв., вместо 4 022 лв., а по дебита на сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ не са начислени 6 705 лв. в кореспонденция със сметки 4010 „Задължения към доставчици от страната“ и 4020 „Доставчици по аванси от страната“.

За извършваните разходи за СМР, общината не е ползвала право на данъчен кредит и не е следвало да се начислява ДДС, а цялата стойност да се признава за разходи за придобиване на ДМА.[36]

Не са приложени правилно указанията на министъра на финансите, дадени в т.21 от ДДС № 06 и т. 16 от ДДС № 07 от 2014 г., относно отчитането на предоставените национални средства от бюджета на ДФЗ, представляващи разходи за ДДС по проекти от ОП на ЕС.

4. Възнаграждения на персонала и припадащите се върху тях вноски за ДОО, допълнително задължително осигуряване и здравно осигуряване за сметка на работодателя, отнасящи се за месец декември на 2020 г., и неначислени за отчетния период, в който са възникнали, в общ размер на 263 136 лв. (в т.ч. заплати, в размер на 218 577 лв., и осигурителни вноски, в размер на 44 559 лв.), неправилно са осчетоводени по дебита на сметки от подгрупи 604 „Разходи за заплати, други възнаграждения и провизии за персонала“ и 605 „Разходи за осигурителни вноски“ през 2021 г.[37]

Следвало е да се приложат указанията на МФ за коригиране на грешки от предходни отчетни периоди, чрез използване на сметки от група 69, като се съставят счетоводни записвания по дебита на сметка 6997 „Увеличение на пасиви (приходно-

---

[33] Одитни доказателства № 15 и № 16

[34] Проект № BG06RDNP001-19.028-0002-C01/27.04.2020 г. "Обновяване на парк за широко обществено ползване в гр. Ардино" - 19 524,07 лв.; Проект №BG06RDNP001-7.007-0067-C01/08.05.2019г. "Реконструкция, оборудване и обзавеждане на спортна инфраструктура на територията на община Ардино" - 9 053,19 лв.; Проект №BG06RDNP001-19.028-0001/23.11.2020г. "Реконструкция, оборудване и обзавеждане на градски стадион в гр. Ардино" - 27 972,48 лв.; Проект 09/07/2/0/00789/29.06.2018г. "Реконструкция на водопроводна мрежа в с. Бял извор, с. Ябълковец и с. Брезен" - 463 122,13 лв.

[35] Подробно описани в т. 2 от Раздел „Коригирани неправилни отчитания“

[36] Одитно доказателство№ 18

[37] Одитно доказателство № 17

разходни позиции) от други събития“ и кредита на съответните разчетни сметки за задължения към работници и служители и припадащите се върху тях вноски за ДОО, допълнително задължително осигуряване и здравно осигуряване за сметка на работодателя.[38]

Не са спазени дадените указания на МФ в т. 8.9 от ДДС № 20 от 2004 г., относно коригиране на грешки от предходни отчетни периоди.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Въведените контролни дейности не обхващат всички рискове, свързани с признаването на активи и пасиви, отчитането на приходите и разходите, съобразно общата рамка за финансово отчитане и при съобразяване спецификата на дейността на общината. Контролните дейности не са прилагани непрекъснато през целия одитиран период, поради което са допуснати неправилни отчитания, отнасящи се и за други позиции от ГФО, цитирани в доклада.

В подкрепа на констатациите са събрани 18 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. гр. Хасково, ул. „Александър Стамболийски“ № 2, етаж 2, стая № 4.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 045 от 22.02.2023 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за община Ардино и един за Сметната палата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА СМЕТНАТА ПАЛАТА: .....

(Горица Грънчарова - Кожарева)

[38] Одитно доказателство№ 18

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
01	РД № ГФО 2.30-5 за процедури по същество (тестове на детайлите) на операции по счетоводна сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ и 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“, включително стойността по която са признати актуваните през 2021 г. имоти в отчетна група ДСД на общинска администрация Ардино, извлечения от СС – журнал на счетоводните записи.	14
02	Приложение 1 към РД № ГФО 2.30-5, АОС, удостоверения за данъчна оценка за имоти.	11
03	РД № ГФО 2.30-4 за проверка и анализ на изменението на дълготрайни активи за периода по счетоводни сметки 2031 „Административни сгради“ и 2039 „Други сгради“ в отчетна група Бюджет в община Ардино, стр. 7 от Счетоводната политика на община Ардино за определяне на праг на същественост на ДМА, ОВ, журнал на счетоводните записвания, АОС.	18
04	Приложение №2.5-3 – Въпросник с отговор за определяне на справедлива стойност на новопридобити имоти към РД №2.30-4 и РД №2.30-5, стр. 8 от Счетоводната политика на община Ардино	3
05	Приложение 2 към РД № ГФО 2.30-4 и РД № ГФО 2.30-5, справка за извършените разпоредителни сделки за периода от 01.01.2021 г. до 31.12.2021 г. с имоти общинска собственост на община Ардино, Заповеди за прехвърляне право на собственост, Заповеди за отписване от актови книги на имоти, АОС	53
06	РД № ГФО 2.16-9 за тест на контрола и процедури по същество, относно начисляване на разходи за амортизация на амортизируемите активи в община Ардино, РД № ГФО 2.29 за повторно изпълнение – тест на детайлите №2 при месечно начисляване на амортизациите, Протокол от 15.12.2017 г. към Амортизационна политика на община Ардино, Индивидуални амортизационни планове на активи.	39
07	РД № ГФО 2.16_7 за процедури по същество (тестове на детайлите) относно проверка за извършване на преглед за преоценка/обезценка на нефинансовите дълготрайни активи и осчетоводяването на резултатите по сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“ в община Ардино, въпросник 2.5_2, отговор на въпросник и приложения.	8
08	РД ГФО № 2.9_1 за извършена процедура относно проведена годишна инвентаризация към 31.12.2021 г. в ОбА, гр. Ардино,	10

	заповед, страница от счетоводната политика на община Ардино и оборотни ведомости.	
09	РД ГФО № 2.9_2 за извършена процедура относно проведена годишна инвентаризация към 31.12.2021 г. в ОУ „Христо Смирненски“, с. Бял Извор, счетоводна политика и оборотна ведомост.	11
10	РД ГФО № 2.9_3 за извършена процедура относно проведена годишна инвентаризация към 31.12.2021 г. в ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Падина, заповед и оборотна ведомост.	8
11	КП за проверка на предприетите действия за коригиране на констатирани неправилни отчитания при извършен финансов одит на ГФО към 31.12.2020 г., които оказват влияние на информацията в ГФО за 2021 г.	4
12	Приложение 3 към РД № ГФО 2.30-5 - журнал на счетоводните записи, Решение на МС, АЧОС, Договор за безвъзмездно прехвърляне на собственост на имоти – ЧДС, ППП от 14.07.2021 г.	39
13	РД № ГФО-2.16-2 за проверка на капиталовите разходи, отчетени по параграф 51-00 и осчетоводени по сметка 6076, както и по сметки 9200 и 9860 за съотносимите операции за разходи, отчетни групи „Бюджет“ и СЕС с приложения за проверените разходи в отчетна група СЕС	45
14	РД № ГФО-2.16-4, относно проверка отчетени капиталови разходи по §§ 52-06 и сметки 6075, 9200, 9860, 2202, отчетни групи „Бюджет“, СЕС и ДСД, приложения - заверени копия на документи, извлечения от СС за обект 2, финансиран с европейски средства	164
15	РД № ГФО-2.16-1 за проверка на счетоводното и касово отчитане на предоставените национални средства от бюджета на ДФЗ, представляващи разходи за ДДС и постъпили по обособената банкова сметка за средства от ЕС в ОбА, гр. Ардино с приложени извлечения по сметки от СС	10
16	Заверени копия на счетоводни документи и извлечения по сметки от СС за обект „Реконструкция, оборудване и обзавеждане на спортна инфраструктура на територията на община Ардино, гр. Ардино“	40
17	РД № ГФО 2.15-2 за проверка на счетоводното отчитане на разходи по параграфи 01-00, 02-00, 05-00 и счетоводни сметки 6042, 6043 и 6051 в отчетна група „Бюджет“, разпоредител общинска администрация Ардино, журнал на счетоводните записвания, рекапитулация за мес. 12.2020 г., МО.	9
18	Коригиращи счетоводни операции, относно отстраняване на установени съществени неправилни отчитания при одита на ГФО за 2021 г., както и проверка за правилното им отразяване в коригираната оборотна ведомост/баланс към 31.12.2021 г.	16